

Главите горе

Тънките
моменти
В структурата
на Кане корсо

От Massimo Индзоли

От незапомнени времена в средиземноморския регион са съществували лек тип молоси, с различни имена и развъдни критерии, в зависимост от местоположението. Други близки породи, освен Кане корсо, са били типични за южните райони на Италия, като Lucania и Salento. В Сицилия е имало, например, Brachiero както и Vucciriscu, куче на месарите от Палермо, взело името си от Vucciria, древен исторически открит пазар в градските околности. Мастифът от Майорка, известен като Ка де Бо, испанският Алано и Перо де преса Канарио са все кучета, резултат от насочена селекция на работни кучета в миналото, свързани с географските райони, чийто имена те често носят. Всички те са развити от един общ корен, датиращ много назад във времето на Римската империя и дори преди това от времето на финикийците.

Една характеристика, която винаги е отличавала Кане корсо от всички тях е била неговата многостранност, високо ценена от древността до днес. Назначен на служба по време на война, бил се до смърт по римските арените, Кане корсо е бил използван с отлични резултати в лова на опасни плячки, каквито са дивите свине: кучето задържа дивото прасе, което намира смъртта си от ножа, забит от ловеца в сърцето му. Друга негова ползвателна характеристика е като „касапско“ куче, което ще рече - от една страна охранява стадата и от друга - уп-

ПОРОДИ

равлява и спира биковете, като ги захапва за музуната, блокирачки ги и задържайки ги на едно място.

Кане корсо е бил безстрашен защитник на имуществото на цели ферми, които са били обособени като истински независими единици. Заради тяхното локализиране в открити области и отдалечени един от други, от кучето се изисквала истинска защита на семейството и имуществото както от хищници, така и от атаките на хора с лоши намерения, крадци и престъпници.

Днес тази прекрасна порода продължава да притежава своята многостранност. В допълнение към възхитителните му качества на куче пазач, той е и прекрасно куче за защита и някои кучета се представляват отлично, постигайки оптимални резултати в спорт като Шутцхунд.

Уникално

Тези характеристики правят Кане корсо уникално и го отличават от другите близки до него породи. Като лек молос, то е куче с много здраво тяло и чудесно развита мускулатура. Тялото е в правоъгълен формат, като дължината му е малко по-голяма от височината в холката. Това предразполага към подобро покриване на земята под него. Породата е балансирана от гледна точка на външните линии, като всяка част от тялото е в добра пропорция спрямо останалите. В профил, нивото на топ-линията контрастира с тенденцията на плоскостта на главата и музуната да конвергираят леко, което е задължителна характеристика за Кане корсо.

Главата на Кане корсо заслужава по-сериирен поглед, доколкото е критична за определянето на типа. Не бъркайте линиите на черепа и музуната с горния профил на главата и музуната, тъй като това не е едно и също нещо.

Аз постоянно задържам вниманието си върху отношението между череп и музуна, тъй като те бяха „изобретени“ и въведени от уважавания италиански конолог Giuseppe Solaro, който ги илюстрира с голямо изоблие от специфични и индивидуални екземпляри и ги включи сред тези характеристики на породния тип, които винаги трябва да бъдат много ясни за породата, независимо кой съдия ще я отсъжда.

Оста (или повърхността) на музуната е горният профил на музуната, докато линията (или повърхността) на черепа не е горната линия на черепа, както повечето биха се подвели да помислят, а правата линия, която започва от точката, където костта на носа се среща с челната кост и завършва до центъра на тила. Въщност това е мислена линия, която пресича главата и по тази причина не може да бъде разпозната незабавно от нетренираното око.

Разликата е много тънка, но е фундаментална. Може да има глави, които да изглеждат конвергиращи точно между музуната и черепа, както стандартът го изисква, но вместо това те имат само горен конвергиращ профил на главата, като резултат от плоско чело.

Плоскостите на черепа и музуната на Кане корсо са и трябва да бъдат леко конвергиращи една към друга. Това е задължителна характеристика на типа както и късата музуна. Дължината на музуната е около половината от дължината на черепа, с ясно изразен стоп. Погледната отпред костта на носната тръба е по-ниска по отношение на челните кости, което се вижда много по-ясно в профил, като резултат от развитието на акцента върху челните синуси.

Тези челни синуси са добре развити и характерни за породата. Леката конвергенция на осите череп-музуна е повлияна значително от отношението на дължините на всяка от тях, което произвежда коректното изражение за породата.

Затова ако осите на череп и музуна са паралелни, тогава имаме по-дълга музуна, която се свързва с един не добре изразен стоп, очите имат тенденция към бадемовидна форма вместо овална, която е леко изпъкната. В обратния вариант, при ли-

ни, които конвергират твърде много (което е прието да се нарича хипертриптичност) музуната ще бъде скъсена твърде много, с очи поставени твърде фронтално. Тогава главата и музуната имат тенденция към много бръчки, което не е коректната постановка.

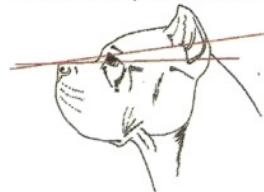
Главата на кане корсо е изчистена, без бръчки и с развити мускули, но те не трябва да са прекалено изразени и да се се разпростират отвъд бузите. Музуната е добре изпълнена и с паралелни линии, като отпред е широка и плоска.

Мястото където горните устни се разделят под ноздрите е особено – трябва да има форма на дръжка на кофа – като обрънато U, и в никакъв случай да е с формата на V. Отношение към тази форма има коректната проекция на долната челюст, където двата долни кучешки зъби са поставени достатъчно раздалечени, поддържайки горните устни и придавайки пълнота на музуната

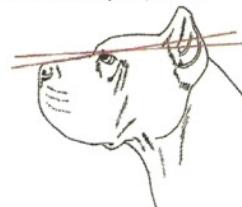
Общ вид

Много фенове на породата в Америка са обръкани от изискванията на FCI стандарта да се приближават или да се раздалечават равнините на главата наричани още оси: в повечето американски стандарти тези оси са различно дифинирани – или паралелни или не. Породното изискване за конвергиращи оси, както това е при кане корсо, равнините на музуната и на черепа, ако продължат в пространството, биха се срещнали на нивото пред стопа.

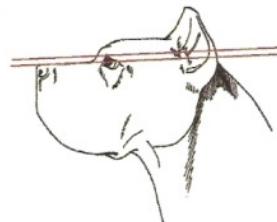
При породите с раздалечаващи се оси, катоfila бразилейро например, разстоянието между равнините на осите на черепа и музуната, ако се срещнат в пространството, това би било в точка, която се намира зад стопа. При породи, при които тези линии са паралелни, те никога не биха се срещнали.

Конвергиращи оси

Раздалечаващи се оси

Паралелни оси

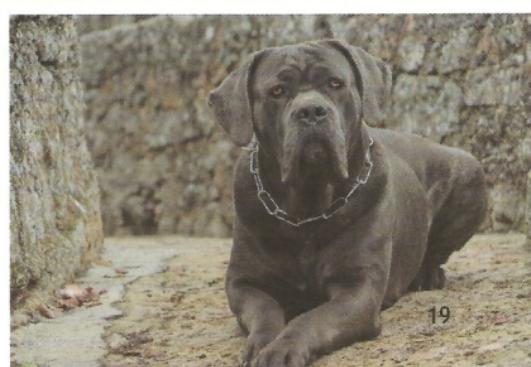
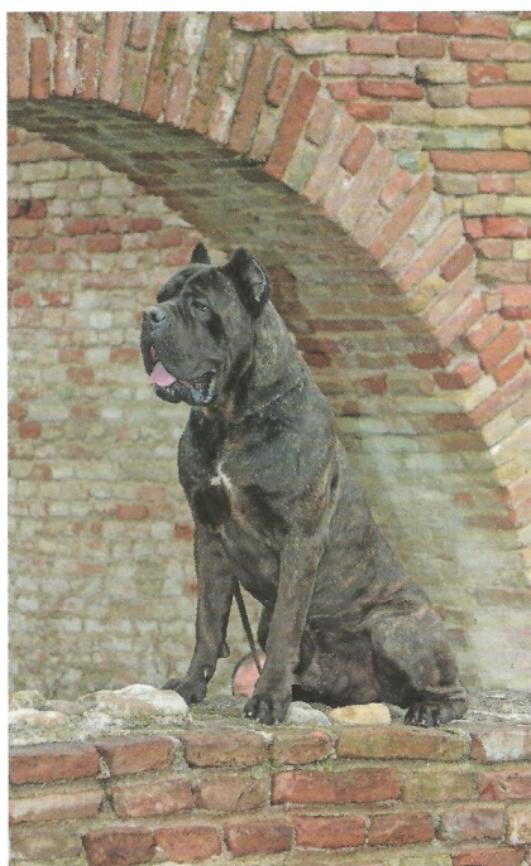
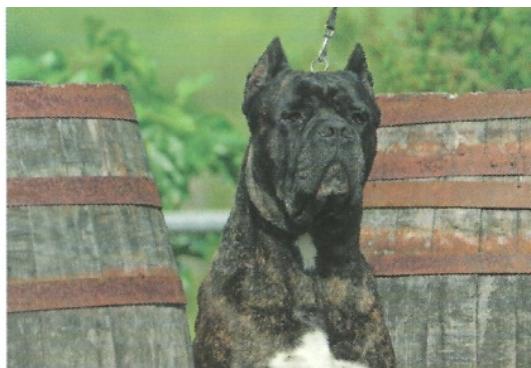
Прекалено конвергиращи оси

Според FCI стандарта, коректната покрекция на долните челюсти е издадени напред до 0,5 см.

Ушите са поставени високо, некупирани уши не трябва да са много малки, те са средни по размер. Трябва да бъдат носени висящи, като техните вътрешни ръбове не бива да лежат плътно до бузите, както е коректно при ротвайлер, например.

Вратът е с добра дължина без да е прекалено мощен или къс, кучето трябва да има съвсем леко увиснла кожа по шията, така че да не изглежда подпухнал, това не е следствие, а по-скоро сигнал за грубоватост.

Крайниците са добре раздалечени, груби и завършващи със здрави, много компактни котешки лапи. Тораксът е много добре развит в дълбочина, широк и дълъг, без да завърши във варелообразни гърди. Важно е гръденят кош да е достатъчно дълъг, което е знак за това, че ребрата са поставени коректно раздалечени едно от друго и полегати. Топлинията е твърда и

ПОРОДИ

права, с по-скоро леко сводест кръст, който се съчетава с дълга, широка и сравнително полегата крупа. Бих искал да загатна тук за долната линия – тя би трябвало да е леко прибрана към слабините. Внимавайте с долната линия – ако е много извита, това води до много лек тип куче. Това е линията на грейнанунда, например, както и добра линия, която е много права и паралелна на повърхността на земята, което би било индикация за грешна тенденция към тип, който е много тежък – тип мастиф.

В Европа ние говорим за три типа на тялото, базирани на метаболизма. Кане корсо е куче, което е среден тип, с балансирана ендокринна система и с тенденция, клоняща към мускулест тип куче.

Относно цвета – при кане корсо той е въпрос на естетическо възприятие, а не на функционалност. В последните години, както изглежда, никой не харесва черното кане корсо. Това е абсолютно погрешно, доколкото черният цвят е типичен за породата и дава веднага представата, че това е имено кане корсо, останалите цветове са еднакво коректни, и може би по-оригинални и автентични от черният, който се наложи най-вече заради изискванията на пазара зад граница. За мен най-красивият цвят е цветът на най-красивото куче.

Приетите цветове, освен черният са бриндъл (сиво-кафяво с по-тъмни ивици), сиво и светлокафяво във всичките им тоналности, като кулминация е т. нар. frumentino, което е цвета на ферментирана пшеница. При светлокафявите и бриндъл оцветени кучета има черна маска, докато при сивите и frumentino е сива, като маската не бива да минава над нивото на очите. Носът е винаги черен, с изключение на сивите и също кучетата със сиви маски, при които може да бъде тъмносив. Идеалната дължина на косъма е 2 до 3 см. Текстурата е гладка и лъскава, но никога не мека.

Бих искал да споделя един документ на техническия комитет на Асоциацията на Кане корсо SACC, която в Италия официално представя и защитава породата от името на Италианска кинологичка федерация ENCI (Ente Italiano della Cinofilia). SACC обръща внимание на важните моменти, които съдии трябва да отчитат, съдейки Кане корсо и на базата на анализа на много факти от общи изложби и специалки по породата и разминаването в оценките - препоръчва породата да бъде съдена от специалисти по нея, а не от all-round съдии.

Да живее разликата

Една област на значима разлика между италианското и американското Кане корсо включва захапката.

Във FCI стандарта, захапката тип ножица е неоспорима грешка, докато клещовидната е приета, но не е желателна. Коректната захапка е ъндършот – леко издадена добра челюст. Обратно на АКС стандарта, който изисква захапка, издадена с 0,62 см добра челюст до клеща, без предпочтения на едното пред другото. Също позволява захапка тип ножица, стига парамет-

рите на главата и на музуната да са правилни. Друга област на разлика е размерът, FCI стандарта допуска по-дребни кучета, очакванията са това да бъде променено в предстояща ревизия на стандарта. В момента размерите на FCI стандарта са 64 до 68 см. и 60 до 64 см, съответно при мъжки и женски, с толеранс от 2 см. в двете посоки.

Прекалено много кучета на долната граница са оценявани като отлични екземпляри. Нека да си спомним, че италиански шампион никога не трябва да бъде по-нисък от 65 см. за мъжки и 60,5 см. за женски, въпреки че стандартът позволява минимум от 62 см за мъжки и 58 см за женски.

В същото време трябва да се уважава правилната дължина на тялото, която по стандарт се определя като 111% от височината. Някои съдии награждават кучета, които са прекалено компактни и клонят към квадратен формат, при положение, че е изрично записано, че тялото на кане корсо е в правоъгълен формат.

Голямо внимание трябва да се обръща на дефектите в конструкцията, включително фронтална и топлиния.

Много често виждаме кучета, които биват високо оценени и получават награди и които в профил имат ясно изразени паралелни повърхности.

Отношение между череп и музуна: трябва да помним, че дължината на музуната никога не бива да надвишава повече от 34% от общата дължина на главата, докато на американските рингове се премират кучета с доста дълги музуни.

Трябва също да се помни, че стопът е неоспорима характеристика на типа и, че правилният стоп е формиран от ъгъла на предния синус (105 градуса) и от ъгъла на носа до лицето.(130 градуса)

Също толкова важна е и предната бразда, която е очевидна и не трябва да се разширява средата на черепа.

Трябва да се помни, че клещовидната захапка не би трябвало да пречи кучето да печели точки на кучешки изложби, при положение, че е типичен представител на породата.

За автора

Развъждач на дого аржентино с развъдник "de Angel o Demonio" от 1994, животът на Массимио Индзоли с кучета започва в ранното му детство, когато неговото семейство отглежда няколко кучила мастино наполетано и той расте сред тях. Дого аржентино и Кане корсо специалист съдия, той съди също така всички породи от 2 група и четвърта група, както и териери тип бул, акита ину и аляски маламут. Член на Техническия комитет на италианския клуб за кане корсо (SACC), той е съдил кане корсо на много специалки в Италия, както и в САЩ, Израел, Белорусия, Унгария, Полша, Чехия и България, както и на много изложения за всички породи по света. Съдил е специалка на Неаполитански мастиф в Калифорния, а през 2012 ще съди Кане корсо на световното изложение в Австралия. ■

М. Индзоли отсъства Ch. Tigran del Orte, с. Marcin Luciak. Снимка: Tigran Del-Orte

За всички останали прекрасни снимки на Кане корсо – с благодарност към Mariano Di Chicco, р-к „Porta Dipinta“, специално за „МПКучето“.